Starptautiskā mākslas izstādē “PROM no acīm, PROM no prāta” aktualizēs atkritumu problēmu Baltijas reģionā

Vēl līdz š.g. 28.jūlijam Vides risinājumu institūta Zinātnes un mākslas centrā “Brūzis” norisināsies starptautiska izstāde “PROM no acīm, PROM no prāta”, kas aicinās pievērst uzmanību mūsdienu pārmērīgajai patēriņa kultūrai un paskatīties uz atkritumiem no cita skatu punkta – kā uz materiālu un resursu nākotnes attīstībai.

Speciāli izstādei “PROM no acīm, PROM no prāta” (angliski “NOT out of sight, NOT out of mind”) starptautiski atzīti mākslinieki no 9 valstīm radījuši 14 mākslas projektus no materiāliem, kas iegūti atkritumu poligonā “Daibe”, kā arī Latvijas un Igaunijas mājsaimniecībās. Mākslas darbu tapšanai mākslinieki izmantojuši saplīsušus telefonu ekrānus, vecu sadzīves tehniku, mēbeles, avīzes, ēdienu, atkritumu radīto skaņu un daudz ko citu.

Izstāde tapusi pārrobežu projekta WasteArt ietvaros. Projektā apvienojušies 8 partneri no Latvijas un Igaunijas ar kopīgu mērķi veicināt sabiedrības izpratni par saražoto atkritumu daudzumu, to atkārtotas izmantošanas un pārstrādes iespējām.

Projekta WasteArt vadītāja un Vides risinājumu institūta pārstāve Guna Dātava uzsver: “Kamēr Eiropā kopumā mājsaimniecību atkritumu daudzums krītas, pēdējo gadu dati rāda, ka Latvijā un

Igaunijā tas palielinās. Svarīgākais jautājums šajā situācijā ir – kurā brīdī kāds materiāls kļūst par atkritumu?" Atbilde slēpjas mūsu kā patērētāju domāšanā, brīdī, kad, izmetot materiālus atkritumu tvertnē, atsakāmies no atbildības un aizmirstam par tiem. "Šī "Melnā cauruma" domāšana ir jāmaina", norāda G.Dātava.

Izstādes "PROM no acīm, PROM no prāta" kurators Indreks Grigors mūsdienu atkritumu katastrofu raksturo kā rezultātu tam, ka par šīm tēmām runāt šķiet nepieklājīgi. Mūsdienu cilvēkam nav iespējams izvairīties no patērētāja kultūras, jo tajā ir balstīta mūsu ekonomika, tāpēc situācija var šķist bezcerīga. Grigors uzsver – kad runa ir par atkritumiem, mums jābūt savtīgiem. "Patērē mazāk un izmanto atkārtoti, bet dari to, lai finansiāli ietaupītu, nevis, lai izglābtu planētu. Tas ir kā atmest smēķēšanu – tu izglāb sevi un viss pārējais ir kā bonuss," uzskata Grigors.

Viens no izstādes māksliniekiem Jākobs Kirkegārds no Dānijas savā darbā "Testimonium" uz atkritumiem raugās caur skaņu, kas ierakstīta atkritumu izgāztuvēs Latvijā, Kenijā un Dānijā. Viņš stāsta, ka tā vietā, lai atbrīvotos no atkritumiem un nogādātu tos pēc iespējas tālāk no sava redzes lauka, "Testimonium" aicinās nokļūt pavisam tuvu, pašā atkritumu kalna sirdī. Beļģu māksliniekam Vilemam Boelam šķiet aizraujoši strādāt ar materiāliem, kuriem ir sava vēsture, savs stāsts. Tos metinot kopā, Boels rada jaunus stāstus un vēstījumus nākotnei. Savukārt mākslinieks Kiwa no Igaunijas mākslas darbu "Tower" izveidojis no 3000 Swedbank kodu kartēm. To nebeidzamais ciparu un datu labirints rada

"Matriksam" līdzīgu bezgalīgas sistēmas sajūtu, tādējādi akcentējot patēriņa un atkritumu katastrofas neizbēgamību.

Izstādē piedalās sekojoši mākslinieki:

- Varvara un Mars (EE)
- Jākobs Kirkegārds (DK)
- Marta Murats (EE)
- Kiva (EE)
- Ansis Starks (LV)
- Andrē Avelas (NL/PT)
- Mikroklimatu laboratorija"
- Annehīne Meijera un Gerts Jans Gerlačs (NL)
- Johanna Lorengele (DE) un Gatis Kreicbergs (LV)
- Ieva Krūmiņa (LV)
- Džeraldīne Huarez (SE/MX)
- Džastins Tailers Teits (CA)
- Vilems Boels (BE)
- Timo Tots (EE)
- Elēna Redaellī (NO/IT)

Zinātnes un mākslas centrs “Brūzis” Cēsīs ir ceļojošās izstādes pirmā pieturas vieta, kur tā norisināsies līdz 28. jūlijam. Pēc tam izstāde dosies uz Tartu Dabas māju un kopumā 2 gadu laikā apceļos 6 mākslas, kultūras un vides izglītības centrus Latvijā un Igaunijā. Reizē ar izstādes atklāšanu Zinātnes un mākslas centrā “Brūzis” durvis vērs arī Mākslas telpa “MALA”.

> Izstāde norises laiki: ceturtdiena – svētdiena no plkst. 12:00 – 19:00. Ieeja izstādē ir bez maksas.

Vairāk par izstādes norisi iespējams uzzināt projekta **WasteArt Facebook lapā**.

Vairāk par projektu iespējams uzzināt **ŠEIT**.

Izstāde tapusi projekta “Otrreizēja atkritumu izmantošana, pielietojot mākslu un amatniecību” (WasteArt) Nr. Est-Lat 65 ietvaros, ko finansiāli atbalsta Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Igaunijas – Latvijas pārrobežu programmas Interreg V-A ietvaros, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) un projekta partneri. Izstādē izmantotie atkritumi sagādāti ar Poligona “Daibe”, Swedbank Igaunijā, Latvijas un Igaunijas vietējo kopienu atbalstu.

Projektu WasteArt īsteno Vides risinājumu institūts sadarbībā ar MoKS rezidenču centru, Ruckas mākslas rezidenču centru, Vidzemes plānošanas reģionu, Tipu Vides skolu, SIA “ZAAO”, Võru un Põlva pašvaldībām.

Informāciju sagatavoja:

MAGDA JĒGERE
Vides risinājumu institūts
WasteArt komunikācijas speciāliste
magda.jegere@videsinstituts.lv
+371 25676836

www.videsinstituts.lv

WASTE ART

Ceļojošā izstāde

NOT out of sight, NOT out of mind

*~~PROM~~ no acīm, ~~PROM~~ no prāta

2019

jūnijs - jūlijs
Zinātnes un mākslas centrs "Brūzis", Cēsis (LV)

augusts - oktobris
Tartu Dabas māja (EE)

novembris - decembris
Poligons "Daibe" (LV)

2020

marts - aprīlis
Kondasa centrs, Viljandi (EE)

maijs - jūlijs
Igaunijas ceļa muzejs (EE)

augusts - septembris
Rīga (LV)

Mākslinieki:

VARVARA un MARS (EE)
JĀKOBS KIRKEGĀRDS (DK)
MARTA MURATS (EE)
KIVA (EE)
ANSIS STARKS (LV)
ANDRĒ AVELAS (NL/PT)
ELĒNA REDAELLĪ (NO/IT)
IEVA KRŪMIŅA (LV)
DŽERALDINE HUAREZ (SE/MX)
DŽASTINS TAILERS TEITS (CA)
"MIKROKLIMATU LABORATORIJA" ANNEHĪNE MEIJERA un GERTS JANS GERLAČS (NL)
JOHANNA LORENGELE (DE) un GATIS KREICBERGS (LV)
VILEMS BOELS (BE)
TIMO TOTS (EE)

Izstāde tapusi projekta WasteArt Nr. Est-Lat 65 ietvaros, ko finansiāli atbalsta ERAF Igaunijas – Latvijas pārrobežu programmas Interreg V-A ietvaros. VARAM un projekta partneri. Izstādē izmantotie materiāli sagādāti ar Poligona "Daibe", Swedbank Igaunijā, Latvijas un Igaunijas vietējo kopienu atbalstu. Šī informācija atspoguļo autora uzskatus. Interreg V-A Igaunijas – Latvijas pārrobežu programmas vadošā iestāde nav atbildīga par to, kā šī informācija var tikt izmantota.

WasteArt WasteArt_project Videsinstituts.lv